

Directeur: Dr. Ir. F.W.G. Pijls

L 83-1 I

621.471 (-. 824.1)

Rapport no. 447.

De bodemgesteldheid en de geschiktheid voor
land - en tuinbouw van een perceel (Kad.no. 1263)
behorende tot het "Huis Sevenaer" te Zevenaer.

door: Ir. R.P.H.P. van der Schans
en Opzichter
W.J. van der Knaap

november 1956.

JSN 198746-01

Voorwoord.

Op verzoek van Jhr. van Nispen tot Sevenaer, "Huis Sevenaer" te Zevenaar, werd de bodemgesteldheid van een perceel ten zuidoosten van Zevenaar opgenomen en de geschiktheid voor land- en tuinbouwkundige doeleinden bepaald.

Dit onderzoek werd uitgevoerd in oktober 1956 door de opzichter W. van der Knaap, die tevens een belangrijk aandeel in de samenstelling van dit rapport had en de tekeningen samenstelde.

DE ADJUNCT-DIRECTEUR VAN DE
STICHTING VOOR BODEMKARTERING,

(Z. van Doorn).

HEF HOOFD VAN DE AFD. OPDRACHTEN,

(Ir. R.P.H.P. van der Schans).

INLEIDING:

Het gehele perceel bestaat uit lichte en zeer lichte oevergronden (12 tot 25% afslibbaar). Bijna overal wordt de grond naar beneden zandiger (aflopend).

Op veel plaatsen werden op grotere diepte zwaardere lagen aangetroffen, voornamelijk bestaande uit fijnzandige zavel en lichte klei. Oorspronkelijk was het gehele profiel kalkrijk. Door uitloging is de bovengrond kalkhoudend tot kalkarm geworden.

Deze oevergronden zijn gemakkelijk te bewerken en tot grote diepte voor beworteling geschikt. Daardoor zijn het uitstekende gronden, zowel voor land- als tuinbouwkundige doeleinden.

Door de zwaardere ondergrond is men in staat om het peil in de omringende sloten op de meest gewenste stand te handhaven. Wanneer de zwaardere ondergrond dieper voorkomt, hetgeen bij vele gronden in deze streek het geval is, ontbreekt deze mogelijkheid, waardoor de gewassen in de zomer voor hun watervoorziening meestal aangewezen zijn op het vochthoudend vermogen van de bewortelingszone. Het vochthoudend vermogen van deze gronden is voldoende om het gewas van water te voorzien tijdens de droge zomerperiode. Dit perceel kan daardoor bij de beste tuinbouwgronden van Nederland gerekend worden.

Methode van onderzoek.

Met behulp van een grondboor werden op onderlinge afstanden van 25 tot 50 meter (meestal ca. 30 meter) 3 rijen grondboringen verricht tot een diepte van ca. 120 cm beneden het maaiveld. Soms werd met een veenboor nog wat dieper geboord. De gegevens van de eerste rij boringen werden direct ter plaatse in een dwarsdoorsnede verwerkt. Van

de overige boringen werden profielbeschrijvingen gemaakt, waarvan later eveneens dwarsdoorsneden werden vervaardigd. Door de hoogteligging van het maaiveld ten opzichte van het slootwaterpeil te schatten is getracht om de hoogteverschillen in de dwarsdoorsneden te verwerken, waardoor de bodemlijnen een natuurlijker verloop hebben. Bovendien is nog een bodemkaartje vervaardigd, waarop zo goed mogelijk de verbreiding van de verschillende typen werd aangegeven.

De profieldoorsneden.

Terwille van de duidelijkheid is de diepteschaal vele malen overdreven. De plaats der boringen is er boven vermeld. Er naast is de geschatte hoogte t.o.v. de slootwaterstand aangegeven. De lichte grofzandige oeverafzettingen zijn met groene tot gele kleuren aangegeven. De fijnzandige stroomafzettingen met blauwgroene tot blauwe kleuren. Deze fijnzandige lagen in de ondergrond komen overeen met de stroomruggronden van de rivierkleigebieden (Betuwe b.v.). Ze zijn grijsachtig met bruine roestvlekken. De structuur is meestal goed en het kalkgehalte hoog. Veelal zijn ze afgedekt met een zavelige laag die vaak licht tot zeer licht is. Deze laag is doorgaans zeer onregelmatig en een mengsel van grofzandige oever- en fijnzandige stroomrugafzettingen. Daarboven bevinden zich vaak grofzandige oeverafzettingen met weinig of geen slib, die naar bovengeleidelijk zwaarder worden en bovendien plaatselijk tot 25% afslibbaar bevatten.

De bovenste 30 à 40 cm zijn humeus, soms is een gedeelte van het humeuze dek met de humusarme ondergrond verwerkt. Deze lagen zijn als zwak humeus aangegeven.

Het bodemkaartje (schaal 1 : 2500).

Hierop zijn de zeer lichte en lichte oevergronden

met verschillende kleuren aangeduid. De zeer lichte oevergronden (12 tot 18% afslibbaar in de bovengrond) liggen gemiddeld wat hoger in het terrein en hebben een wat zandiger ondergrond. Langs de sloten is de bovengrond meestal wat zwaarder, vooral waar de zwaardere stroomgrond ondieper voorkomt. Hier is het materiaal, dat bij het graven en het latere uitdiepen van de sloot vrij kwam, over het oppervlak verdeeld.

De grond in de noordoosthoek, alsmede rondom boring 7 heeft een losse grofzandige laag vanaf 90 à 110 cm. Wanneer deze zich ver boven de grondwaterspiegel bevindt is er geen of onvoldoende capillaire opstijging. Het vochthoudend vermogen van het dek er boven is echter meestal groot genoeg om de gewassen van voldoende vocht te voorzien.

Daarnaast is aangegeven, waar zavelige en waar kleifige lagen in de ondergrond werden aangetroffen.

De geschiktheid voor land- en tuinbouwkundige doeleinden.

Globaal kan het perceel in twee delen gesplitst worden namelijk:

I Het Noordelijk deel

II Het Zuidelijk deel

I Het Noordelijk deel.

Dit omvat oevergronden, waarin tot een diepte van 125 cm beneden het maaiveld geen lichte klei of klei werd aangeboord. Deze gronden zijn bij uitstek geschikt voor de teelt van diepwortelende gewassen, zoals dat in de fruitteelt en de akkerbouw het geval is.

II Het Zuidelijk deel.

Door de aanwezigheid van de kleilaag vormt zich gemakkelijk een schijngrondwaterspiegel, waar vanuit capillaire opstijging plaats heeft. Door kunstmatige watertoevoer in droge perioden kan deze schijngrondwaterspiegel gemakkelijk gehandhaafd worden. Door deze omstandigheid lenen deze gronden zich uitstekend voor de teelt van veel vochteisende minder diep wortelende gewassen, zoals die in de groenteteelt verbouwd worden en voor grasland.